

Προς:

ΡΑΕ

Πειραιώς 132,

118 54 Αθήνα

Υπόψη: κ. Προέδρου, Αν. Καθ. Α. Δαγούμα

Κοινοποίηση

ΑΔΜΗΕ

Δυρραχίου 89 και Κηφισού,

104 43 Αθήνα

Υπόψη: κ. Προέδρου & Διευθύνοντος Συμβούλου, Δρ. Μ. Μανουσάκη

ΑΡ. ΠΡΩΤ.: 634

Αθήνα, 19.10.2021

ΘΕΜΑ: Συμμετοχή ΕΣΑΗ Δημόσια Διαβούλευση της ΡΑΕ επί της εισήγησης της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. αναφορικά με την τροποποίηση της μεθοδολογίας υπολογισμού μη εφικτού Προγράμματος Αγοράς

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Στην παρούσα επιστολή καταθέτουμε τα σχόλια μας αναφορικά με την εισήγηση της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. για την τροποποίηση της μεθοδολογίας υπολογισμού μη εφικτού Προγράμματος Αγοράς, όπως τέθηκε σε ΔΔ από την αρχή σας.

Θεωρούμε ότι το σκεπτικό των προτεινόμενων τροποποιήσεων βρίσκεται στη σωστή κατεύθυνση. Άλλωστε, την αναγκαιότητα της μεθοδολογίας είχε επισημάνει ο Σύνδεσμός μας σχεδόν μαζί με την έναρξη της λειτουργίας των νέων αγορών. Επιπλέον, σημειώνουμε ότι μόνο μέρος των τροποποιήσεων επιλύουν προβλήματα που είχαμε αναφέρει σε προηγούμενες επιστολές μας και σε σχετική επικοινωνία μας με τον διαχειριστή. Συνολικά η προτεινόμενη μεθοδολογία υιοθετεί μια λιγότερο αυστηρή προσέγγιση προκειμένου να αποφευχθεί η υπερβολική ποινολόγηση των Οντοτήτων Υπηρεσιών Εξισορρόπησης, σε σχέση με την ισχύουσα μεθοδολογία. Ωστόσο, έχουμε να προσθέσουμε τα παρακάτω επιμέρους σχόλια.

Στο άρθρο 2.1.4 της μεθοδολογίας, αναφορικά με τον έλεγχο των μεταβάσεων, αναφέρεται ότι «Για μεταβάσεις σε ανώτερη διάταξη λειτουργίας, στις Αγοραίες Χρονικές Μονάδες που η Οντότητα Υπηρεσιών Εξισορρόπησης βρίσκεται σε Κατάσταση Μετάβασης ΠΑ, εάν η Κατάσταση Μετάβασης ΠΑ αφορά μετάβαση σε ανώτερη διάταξη λειτουργίας και τα όρια λειτουργίας των δύο διατάξεων λειτουργίας δεν αλληλεπικαλύπτονται, το Πρόγραμμα Αγοράς, για όσο διαρκεί η Κατάσταση Μετάβασης ΠΑ, πρέπει να αντιστοιχεί στη Μέγιστη Διαθέσιμη Ισχύ της αρχικής

διάταξης λειτουργίας. Εξαίρεση αποτελεί η τελευταία Αγοραία Χρονική Μονάδα της Κατάστασης Μετάβασης ΠΑ όπου το Πρόγραμμα Αγοράς πρέπει να ισούται με την Ελάχιστη Διαθέσιμη Ισχύ της τελικής διάταξης λειτουργίας». Αντίστοιχη διαδικασία περιγράφει η μεθοδολογία για μεταβάσεις σε κατώτερη διάταξη λειτουργίας, όπου τα όρια λειτουργίας των δύο διατάξεων λειτουργίας δεν αλληλεπικαλύπτονται. Δεν υπάρχει σχετική πρόβλεψη στην μεθοδολογία, ούτε παρουσιάζεται αντίστοιχο παράδειγμα, τι ισχύει για μεταβάσεις όπου τα όρια λειτουργίας των δύο διατάξεων λειτουργίας δεν αλληλεπικαλύπτονται και ταυτόχρονα ο χρόνος μετάβασης μεταξύ των 2 διατάξεων είναι μία ώρα. Για αυτό το λόγο θα ήταν χρήσιμο να διευκρινιστεί τι συμβαίνει σε αυτή την περίπτωση.

Στο άρθρο 2.1.5 της μεθοδολογίας παρουσιάζεται σε σχήμα το ωριαίο Μοντέλο Σβέσης ΔΕΠ. Εκεί παρουσιάζεται ότι η ολοκλήρωσης της σβέσης συμβαίνει όταν τελειώνει η αγοραία Χρονική Μονάδα που η μονάδα είναι στο τεχνικό της ελάχιστο. Μάλιστα στο άρθρο 2.1.6 επισημαίνεται ότι για τον έλεγχο Ελάχιστου Χρόνου Λειτουργίας λαμβάνεται υπόψη η στιγμή που τελειώνει κάθε προβλεπόμενη Κατάσταση Σβέσης ΠΑ. Αντιθέτως στο παράδειγμα Π-2.3, παρ.6 Παραβίαση Ελάχιστου Χρόνου Εκτός Λειτουργίας και Κατάσταση Σβέσης, αναφέρεται ότι «σύμφωνα με το μοντέλο σβέσης για να μην υπάρχει παραβίαση, το Πρόγραμμα Αγοράς πρέπει να μπορεί να γίνει ίσο με την Ελάχιστη Διαθέσιμη Ισχύ (με βάση το Ρυθμό Καθόδου) την 13η Αγοραία Χρονική Μονάδα, και μηδέν την αμέσως επόμενη Αγοραία Χρονική Μονάδα, όπως φαίνεται στο σχετικό σχήμα». Στο ίδιο παράδειγμα στην παρ.5 για τον έλεγχο του ελάχιστου χρόνου εκτός λειτουργίας, δεν υπολογίζεται στον χρόνο εκτός λειτουργίας το πρώτο μηδενικό ΠΑ μετά το μη μηδενικό ΠΑ. Επιπλέον, στο παράδειγμα Π-2.4, παρ.6 Παραβίαση Ελάχιστου Χρόνου Λειτουργίας υπολογίζεται στον ελάχιστο χρόνο λειτουργίας και το πρώτο μηδενικό ΠΑ μετά το μη μηδενικό ΠΑ. Είναι σαφές ότι υπάρχει αναντιστοιχία μεταξύ της παρουσίασης του Μοντέλου Σβέσης ΔΕΠ στο άρθρο 2.1.5 και των παραδειγμάτων. Θεωρούμε ότι στο ωριαίο Μοντέλο Σβέσης ΔΕΠ, η σβέση πρέπει να ολοκληρώνεται στην τελευταία αγοραία Χρονική Μονάδα όπου το ΠΑ μπορεί να γίνει ίσο με την Ελάχιστη Διαθέσιμη Ισχύ, όπως ακριβώς αποτυπώνεται στο Διάγραμμα «Μοντέλο Σβέσης ΔΕΠ-Ωριαίο» του άρθρου 2.1.5 και θα έπρεπε να επαληθεύεται και από τα παραδείγματα. Αντίστοιχα το πρώτο μηδενικό ΠΑ μετά από αυτή την αγοραία Χρονική Μονάδα πρέπει να συνυπολογίζεται στον ελάχιστο χρόνο εκτός λειτουργίας και όχι στον ελάχιστο χρόνο λειτουργίας. Αυτή η συνθήκη ισχύει και από την ημέρα έναρξης της νέας δομής της χονδρεμπορικής αγοράς. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να υπάρχει συνεκτικότητα μεταξύ των άρθρων της μεθοδολογίας και των παραδειγμάτων της.

Η υιοθέτηση ωριαίου μοντέλου σβέσης αντιμετωπίζει μεν το υπάρχον πρόβλημα με τα μη εφικτά προβλήματα αγοράς κατά τη σβέση αλλά θα οδηγήσει τις θερμικές μονάδες σε μεγαλύτερες αποκλίσεις. Σύμφωνα με την πρόσφατη εγκεκριμένη Μεθοδολογία Ενεργοποιημένης Ενέργειας Εξισορρόπησης κατά την εκκίνηση και τη σβέση ισχύει INST_EXPOST=DS_ISP. Κατά τις περιόδους

εκκαθάρισης όπου η μονάδα θα έχει σβέσει ή μειώσει κατά πολύ την παραγωγή της όλη η διαφορά ανάμεσα στην τιμή του ISP θα θεωρείται απόκλιση. Συνεπώς, ο Σύνδεσμός μας επαναφέρει τη θέση του – όπως την υπέβαλε και στο πλαίσιο της Δημόσιας Διαβούλευσης για τη Μεθοδολογία Ενεργοποιημένης Ενέργειας Εξισορρόπησης- και αιτείται να ισχύσει η αρχική διαδικασία υπολογισμού της ενέργειας εξισορρόπησης για τις μονάδες παραγωγής που βρίσκονται σε κατάσταση εκκίνησης ή σβέσης. Ως εκ τούτου θα πρέπει να συνεχιστεί η θεώρηση που ίσχυε πριν την έγκριση της νέας μεθοδολογίας και έθετε το $INST_EXPOST=MQ$, η οποία σε συνδυασμό με την υιοθέτηση του ωριαίου μοντέλου εξορθολογίζει την υπερβολική ποινολόγηση των οντοτήτων παροχής υπηρεσιών εξισορρόπησης.

Επίσης, ένα ακόμα θέμα που έχει παρατηρηθεί σε περίπτωση αιφνίδιας δήλωσης ολικής μη διαθεσιμότητας μιας μονάδας παραγωγής είναι η αδυναμία συμμετοχής της στην ενδοημερήσια αγορά αγοράζοντας ποσότητες μεγαλύτερες από το τεχνικό της ελάχιστο αν προηγουμένως δεν έχει επιλυθεί σχετικό ISP. Η εν λόγω απαγόρευση οδηγεί σε παραβίαση του Ελέγχου Ελάχιστης Παραγωγής (2.1.8) και σε άδικη ποινολόγηση των μονάδων που δεν μπορούν να διορθώσουν την απόκλιση που προκαλείται από αιφνίδια περιστατικά. Προτείνεται η άρση του σχετικού περιορισμού στον Κανονισμό Ενδοημερήσιας Αγοράς υπό την προϋπόθεση εμπρόθεσμης υποβολής Δήλωσης Μη Διαθεσιμότητας. Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση μερικής διαθεσιμότητας δεν εφαρμόζεται ο αντίστοιχος περιορισμός.

Επιπρόσθετα, στο πρώτο βήμα υπολογισμού της διάρκειας παραβίασης από καταστάσεις μη εφικτού Προγράμματος Αγοράς ως συνέπεια ελέγχων Εκκίνησης και Ελάχιστου Χρόνου Εκτός Λειτουργίας η πρόταση του διαχειριστή, σύμφωνα με το κεφάλαιο 3.2.1, παρ.1 της μεθοδολογίας, είναι να υπολογίζεται η μέγιστη διάρκεια εκκίνησης της οντότητας υπηρεσιών εξισορρόπησης, δηλαδή εκκίνηση από ψυχρή κατάσταση. Δεν είμαστε σύμφωνοι με αυτή την θεώρηση καθώς τιμωρεί υπέρμετρα την οντότητα. Θεωρούμε ότι θα ήταν ορθότερο να λαμβάνεται υπόψη η θερμική κατάσταση εκκίνησης της οντότητας που αντιστοιχεί στα δηλωμένα χαρακτηριστικά της και τις αρχικές συνθήκες της ημέρας κατανομής.

Επιπλέον, στο κεφάλαιο 3.3, παρ.2 της μεθοδολογίας αναφέρεται ότι επιβάλλονται επιπτώσεις μη εφικτού Προγράμματος Αγοράς από την Αγοραία Χρονική Μονάδα που εμφανίστηκε η βλάβη ως την επόμενη Αγοραία Χρονική Μονάδα από αυτή που ολοκληρώνεται η Φάση Ενδιάμεσου Φορτίου της οντότητας βάσει του προγράμματος ΔΕΠ. Εφόσον η βλάβη που οδήγησε σε ολική μη διαθεσιμότητα την οντότητα έχει ολοκληρωθεί και η μονάδα βάσει του προγράμματος ΔΕΠ έχει ολοκληρώσει την εκκίνησή της, θεωρούμε ότι θα πρέπει να θεωρείται μη εφικτό Πρόγραμμα Αγοράς ως την Αγοραία Χρονική Μονάδα που ολοκληρώνεται η Φάση Ενδιάμεσου Φορτίου. Στην ίδια λογική με την ορθή πρόβλεψη του διαχειριστή να υπάρχει εξαίρεση σε περίπτωση βλάβης που οδηγεί σε ολική μη διαθεσιμότητα της Οντότητας Υπηρεσιών Εξισορρόπησης, κρίνουμε χρήσιμο να επεκταθεί η εξαίρεση σε όλες τις περιπτώσεις που υφίσταται μη εφικτό ΠΑ λόγω βλάβης. Συγκεκριμένα, αναφερόμαστε στις περιπτώσεις που προκύπτει παραβίαση του

ελάχιστου χρόνου λειτουργίας και του ελάχιστου χρόνου εκτός λειτουργίας η οποία οφείλεται σε βλάβη που έχει συμβεί την προηγούμενη Ημέρα Κατανομής και επηρεάζει τις αρχικές συνθήκες, ήτοι τις ώρες από την τελευταία σβέση και την παραγωγή πριν την αρχή της Ημέρας Κατανομής. Σε αυτές τις περιπτώσεις η διάρκεια της παραβίασης προτείνεται να υπολογίζεται ως την Αγοραία Χρονική Μονάδα που ολοκληρώνεται η Φάση Ενδιάμεσου Φορτίου βάσει του προγράμματος ΔΕΠ, εάν η οντότητα ενταχθεί ξανά.

Επιπλέον, στο παράδειγμα Π-2.1 Παραβίαση Κατάστασης Εκκίνησης ο τρόπος υπολογισμού της διάρκειας της παραβίασης δεν συνάδει με κάποιο άρθρο της μεθοδολογίας. Συγκεκριμένα, στο άρθρο 3.2.1 αναφέρει ότι υπολογίζεται η μέγιστη διάρκεια εκκίνησης της οντότητας, δηλαδή εκκίνηση από ψυχρή κατάσταση. Αυτή την θεώρηση ακολουθεί ορθώς το παράδειγμα Π-2.2 Παραβίαση Κατάστασης Εκκίνησης. Αντιθέτως, στο παράδειγμα Π-2.1 Παραβίαση Κατάστασης Εκκίνησης η διάρκεια της παραβίασης δεν υπολογίζεται με τον ίδιο τρόπο. Συνεπώς, είτε το εν λόγω παράδειγμα πρέπει να διορθωθεί, είτε να προστεθεί αντίστοιχη πρόβλεψη στην μεθοδολογία.

Επίσης ένα άλλο σημαντικό θέμα που δεν προβλέπεται στην υπάρχουσα διαβούλευση είναι η αντιμετώπιση ως μη εφικτού ΠΑ σε περίπτωση δημοσίευσης των αποτελεσμάτων της διαδικασίας ISP3, καθώς και μετέπειτα διαδικασιών ad-hoc ISP μετά την υποβολή προσφορών στη DAM. Το πρόβλημα ανακύπτει στην περίπτωση που αλλάζει η κατάσταση δέσμευσης μιας οντότητας εξισορρόπησης. Αυτό συνιστά πληροφορία που οι συμμετέχοντες είτε δεν είχαν στην διάθεσή τους πριν την λήξη υποβολής προσφορών στη DAM, είτε δεν είχαν αρκετό χρόνο να αντιδράσουν κατάλληλα, λόγω της ώρας δημοσίευσης του ISP3. Τα μέχρι στιγμής δεδομένα δείχνουν ότι σε περίπτωση που συμβεί κάτι τέτοιο, η οντότητα δεν θα μπορέσει να διορθώσει τη θέση της στις συμπληρωματικές ενδοημερήσιες αγορές λόγω περιορισμένης ρευστότητας των εν λόγω αγορών. Συνεπώς ζητάμε εξαίρεση αυτής της περίπτωσης από τη μεθοδολογία υπολογισμού μη εφικτού Προγράμματος Αγοράς..

Ένα ακόμα σημαντικό θέμα αφορά το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα γνωστοποίησης των αποτελεσμάτων του μη εφικτού Προγράμματος Αγοράς. Ο Σύνδεσμός μας θεωρεί ότι κάθε Οντότητα Παροχής Υπηρεσιών Εξισορρόπησης οφείλει να ενημερώνεται άμεσα σε περίπτωση παραβίασης όποιου ελέγχου εκτελείται από το Διαχειριστή στο πλαίσιο της εν λόγω μεθοδολογίας. Η έγκαιρη ενημέρωση, η οποία θεωρούμε ότι πρέπει να λαμβάνει χώρα την επόμενη Ημέρα Κατανομής D και όχι την Πέμπτη της επόμενης εβδομάδας W + 1 θα οδηγούσε σε σημαντική μείωση των αποκλίσεων και θα προστάτευε τους Παραγωγούς από υπερβολικές ποινές.

Τέλος, στη σύνοψη των προτεινόμενων τροποποιήσεων του Διαχειριστή αναφέρεται ότι απαιτείται χρονικό διάστημα 5 μηνών από την έγκριση των σχετικών τροποποιήσεων έως την εφαρμογή τους. Κρίνουμε ότι το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα είναι ιδιαίτερα μεγάλο για το

εύρος των προτεινόμενων τροποποιήσεων και θα ήταν σημαντικό να υπάρξει μια προσπάθεια συντομότερης υλοποίησης, δεδομένου και των υψηλών οικονομικών επιπτώσεων που έχουν για τις Οντότητες Υπηρεσιών Εξισορρόπησης οι περιπτώσεις μη εφικτού Προγράμματος Αγοράς.

Με εκτίμηση,

Γιώργος Στάμτσος

Γενικός Διευθυντής